

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

Międzynarodowe czasopismo naukowe

Jurisprudence
Earth sciences
Medical sciences
Technical science
Historical sciences
Economic Sciences
Pedagogical Sciences

№10(133) 2022

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Colloquium-journal №10 (133), 2022

Część 1

(Warszawa, Polska)

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak**
Ewa Kowalczyk

Rada naukowa

- **Dorota Dobija** - profesor i rachunkowości i zarządzania na uniwersytecie Koźmińskiego
- **Jemielniak Dariusz** - profesor dyrektor centrum naukowo-badawczego w zakresie organizacji i miejsc pracy, kierownik katedry zarządzania Międzynarodowego w Ku.
- **Mateusz Jabłoński** - politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.
- **Henryka Danuta Stryczewska** – profesor, dziekan wydziału elektrotechniki i informatyki Politechniki Lubelskiej.
- **Bulakh Iryna Valerievna** - profesor nadzwyczajny w katedrze projektowania środowiska architektonicznego, Kijowski narodowy Uniwersytet budownictwa i architektury.
- **Leontiev Rudolf Georgievich** - doktor nauk ekonomicznych, profesor wyższej komisji atestacyjnej, główny naukowiec federalnego centrum badawczego chabarowska, dalekowschodni oddział rosyjskiej akademii nauk
- **Serebrennikova Anna Valerievna** - doktor prawa, profesor wydziału prawa karnego i kryminologii uniwersytetu Moskiewskiego M.V. Lomonosova, Rosja
- **Skopa Vitaliy Aleksandrovich** - doktor nauk historycznych, kierownik katedry filozofii i kulturoznawstwa
- **Pogrebnaya Yana Vsevolodovna** - doktor filologii, profesor nadzwyczajny, stawropolski państwowy Instytut pedagogiczny
- **Fanil Timeryanowicz Kuzbekov** - kandydat nauk historycznych, doktor nauk filologicznych. profesor, wydział Dziennikarstwa, Bashgosuniversitet
- **Aliyev Zakir Hussein oglu** - doctor of agricultural sciences, associate professor, professor of RAE academician RAPVHN and MAEP
- **Kanivets Alexander Vasilievich** - kandydat nauk technicznych, docent wydziału dyscypliny inżynierii ogólnej wydziału inżynierii i technologii państwowej akademii rolniczej w Połtawie
- **Yavorska-Vitkovska Monika** - doktor edukacji, szkoła Kuyavsky-Pomorsk w bidgoszczu, dziekan nauk o filozofii i biologii; doktor edukacji, profesor
- **Chernyak Lev Pavlovich** - doktor nauk technicznych, profesor, katedra technologii chemicznej materiałów kompozytowych narodowy uniwersytet techniczny ukrainy „Politechnika w Kijowie”
- **Vorona-Slivinskaya Lyubov Grigoryevna** - doktor nauk ekonomicznych, profesor, St. Petersburg University of Management Technologia i ekonomia
- **Voskresenskaya Elena Vladimirovna** doktor prawa, kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Ochrony Własności Intelektualnej w dziedzinie techniki, Politechnika im. Piotra Wielkiego w Sankt Petersburgu
- **Tengiz Magradze** - doktor filozofii w dziedzinie energetyki i elektrotechniki, Georgian Technical University, Tbilisi, Gruzja
- **Usta-Azizova Dilnoza Ahrarova** - kandydat nauk pedagogicznych, profesor nadzwyczajny, Tashkent Pediatric Medical Institute, Uzbekistan
- **Oktay Salamov** - doktor filozofii w dziedzinie fizyki, honorowy doktor-profesor Międzynarodowej Akademii Ekoenergii, docent Wydziału Ekologii Azerbejdżańskiego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa
- **Karakulov Fedor Andreevich** – researcher of the Department of Hydraulic Engineering and Hydraulics, federal state budgetary scientific institution "all-Russian research Institute of hydraulic Engineering and Melioration named after A. N. Kostyakov", Russia.

    SlideShare

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>

CONTENTS

HISTORICAL SCIENCES

Хрящевська Л.М. СТРАТЕГІЯ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ	4
Hryashchevskaya L.M. STRATEGY OF ETNO-NATIONAL DEVELOPMENT OF INDEPENDENT UKRAINE	4

MEDICAL SCIENCES

Москалюк В.Д., Новиченко Ю.О., Андрущак М.О., Вівчарик Т.Р., Кирушок А.М., Смоляк І.А. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРЕБІГ ПРАВЦЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	8
Moskaliuk V.D., Novychenko Yu.O., Andrushchak M.O., Vivcharyk T.R., Kirushok A.M., Smolyak I.A. TETANUS: RELEVANCE IN TODAY'S CONDITIONS	8

Панахов Н.А., Тагієв А.И., Алиева Э.Р., Мехмани И.Г., Бабаев Э.Э., Ашрафов Д.С., СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА КАЧЕСТВА ПРОТЕЗИРОВАНИЯ БЕЗЗУБОЙ НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ СЪЕМНЫМИ ПЛАСТИНЧАТЫМИ И СЪЕМНЫМИ ПРОТЕЗАМИ С ОПОРОЙ НА ИМПЛАНТАТЫ	12
Ranahov N.A., Tagiyev A.I., Aliyeva E.R., Mehmani I.G., Babayev E.E., Ashrafov D.S. COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE QUALITY OF EDENTULOUS PROSTHETICS LOWER JAW WITH REMOVABLE LAMELLAR AND REMOVABLE DENTURES WITH SUPPORTED BY IMPLANTS.	12

Носиров Ш.Б., Шертаев М.М. СОВРЕМЕННЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ КОЖНЫХ ПРОЯВЛЕНИЙ АУТОИММУННЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ	15
Nosirov Sh.B., Shertaev M.M. MODERN VIEW ON THE PROBLEM OF SKIN MANIFESTATIONS OF AUTOIMMUNE DISEASES	15

EARTH SCIENCES

Полонкочева Ф.Я., Дзаурова Д.Р. ТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ШВЕЙЦАРИИ	18
Polonkoeva F.Ya., Dzaurova D.R. TOURISM POTENTIAL OF SWITZERLAND	18

Кодзоева М.М., Дошлакиева З.Б. АНАЛИЗ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ НОРВЕГИИ	19
Kodzoeva M.M., Doshlakieva Z.B. ANALYSIS OF TOURISM AND RECREATIONAL RESOURCES IN NORWAY	19

PEDAGOGICAL SCIENCES

Баракаева Д.Х. ОБУЧЕНИЕ УСТНОЙ РЕЧИ КАК ГЛАВНЫЙ АСПЕКТ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	21
Barakaeva D.X. TEACHING SPEAKING AS THE MAIN ASPECT OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	21

Скопа В.А. ПАРТИСИПАТИВНЫЙ ПОДХОД КАК МЕТОДОЛОГИЧЕСКАЯ ОСНОВА В ФОРМИРОВАНИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ	24
Skopa V.A. PARTICIPATIVE APPROACH AS A METHODOLOGICAL BASIS IN FORMING INTERCULTURAL PEDAGOGICAL COMPETENCE	24

TECHNICAL SCIENCE

Ахрамович В.М. МЕТОД РОЗРАХУНКУ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ВІД ІДЕНТИФІКАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	28
Akhramovich V. METHOD OF CALCULATING THE PROTECTION OF PERSONAL DATA FROM THE IDENTIFICATION OF USERS ON SOCIAL NETWORKS	28

Шарыпова Т.Н., Шмалий Я.Д. СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА	34
Sharypova T.N., Shmaliy Ya.D. THE CURRENT STATE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	34

ECONOMIC SCIENCES

Вешагурова З.М. Барахоева М.С. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ТЕХНОЛОГИЙ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ	37
Veshagurova Za.M., Barakhoeva M.S. MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF TECHNOLOGIES OF COMMERCIAL BANKS	37

Лагодієнко В.В., Демченко О.В., Демченко А.М. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	39
Lagodiienko V.V., Demchenko O.V., Demchenko A.M. SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF RURAL TERRITORIES OF ODESSA REGION	39

JURISPRUDENCE

Семенова Н.В.

ОБЗОР СУДЕБНОЙ ПРАКТИКИ ИЗВЕЩЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ЛИЦ, НАХОДЯЩИХСЯ ЗА ГРАНИЦЕЙ (ЗА РУБЕЖОМ), О
ВРЕМЕНИ И МЕСТЕ СУДЕБНОГО ЗАСЕДАНИЯ.....53

Semenova N.V.

REVIEW OF JUDICIAL PRACTICE OF NOTIFYING FOREIGN PERSONS WHO ARE ABROAD (FOREIGN) ABOUT THE TIME AND
PLACE OF THE COURT SESSION53

HISTORICAL SCIENCES

УДК 94(477)

Хрящевська Л.М.

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Миколаївський національний університет
імені В.О. Сухомлинського, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2611-0817>

DOI: [10.24412/2520-6990-2022-10133-4-7](https://doi.org/10.24412/2520-6990-2022-10133-4-7)

СТРАТЕГІЯ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Hryashchevskaya L.M.

candidate of historical sciences, associate professor of department to history, Mykolaiv national university
to the name of V. O. Sukhomlynskoho, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2611-0817>

STRATEGY OF ETNO-NATIONAL DEVELOPMENT OF INDEPENDENT UKRAINE

Анотація.

Розглянуто стратегію етнонаціонального розвитку незалежної України; досліджено правову базу регулювання етнонаціональних процесів; визначено головну мету, зміст етнонаціональної політики в Україні. Проаналізовано пріоритетні напрями Стратегії діяльності Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим у зв'язку з тимчасовою окупацією РФ; мету проекту ЗУ «Про корінні народи України», проект «Концепції державної етнонаціональної політики». З'ясовано, що сучасний стан національної сфери України вимагає нових підходів, законодавчих актів і політичних рішень.

Abstract.

The strategy of ethno-national development of independent Ukraine is considered; the legal framework for regulating ethno-national processes is investigated; the main goal, content of ethno-national policy in Ukraine is determined. The priority directions of the strategy of the President of Ukraine in the Autonomous Republic of Crimea are analyzed in connection with the temporary occupation of the Russian Federation; The purpose of the Project «On the Native Peoples of Ukraine», the Project «Concepts of State Ethnic Policy». It has been found that the current state of the national sphere of Ukraine requires new approaches, legislative acts and political decisions.

Ключові слова: етнонаціональна політика, стратегія, національна сфера, стан, напрями, держава, суспільство, розвиток, державна влада, незалежність.

Keywords: ethnonational politics, strategy, national sphere, state, directions, state, society, development, state power, independence.

У часи існування СРСР Україна була позбавлена можливості здійснювати власну етнонаціональну політику. Все, що робилося в галузі міжнаціональних відносин в Україні, планувалося в центральних органах КПРС. Українське керівництво було лише виконавцем загальносоюзних програм. Українська нація, інтереси якої мала б захищати місцева партійна еліта, лише формально мала свою державність. Унітарний (на практиці) характер радянської федерації відводив українцям роль звичайної етнічної групи, яка жила під патронажем союзного центру. У такому стані перебували всі народи СРСР. Винятком була хіба що російська нація, яку режим використовував як провідника своєї політики на місцях.

Виходячи з цього, Українська держава взяла курс на побудову багатокультурного суспільства, національна ідентичність членів якого формується на засадах територіального патріотизму та етнічного плюралізму. Відповідно, принцип рівності прав та свобод громадян, незалежно від їхнього національного (етнічного) походження, раси, віросповідання, мови покладено в основу етнонаціональної політики. Філософською парадигмою її змісту стали міжнаціональна злагода й етнічне розмаїття,

а головною метою – утвердження гармонійної моделі міжетнічного співжиття.

Гармонізація етнонаціональних відносин, утвердження в українському домі міжетнічного миру і злагоди можливо лише за умови забезпечення адекватної політико-правової бази. Створення останньої стало для Української держави після проголошення незалежності одним із найактуальніших пріоритетів.

Зі всієї гами аспектів складної і багатогранної проблеми автор статті визначила за мету розглянути стратегію етнонаціонального розвитку незалежної України.

Серед сучасних наукових досліджень існує значна кількість робіт, зокрема І. Кураса, Ю. Римаренка, В. Скуратівського, О. Палія [1] та інших вчених, які присвячені концептуальному осмисленню етнонаціональної політики України. Аналіз політико-правових засад забезпечення прав етнонаціональних спільнот на сучасному етапі та в історичній ретроспективі здійснюється, насамперед, в наукових працях О. Антоноука, В. Євтуха, В. Котигоренка, О. Майбороди, О. Рафальського, С. Римаренка [2] та ін.

Основні принципи етнопонаціональної політики були закладені вже у перших політико-правових документах, прийнятих у період становлення незалежної України.

Стратегія етнопонаціонального розвитку з проголошенням незалежності України знайшла своє відображення в найголовніших державних актах – у Декларації про державний суверенітет, Акті проголошення незалежності, Декларації прав національностей, Законі про національні меншини, Конституції України та ін.

У Декларації про державний суверенітет України, прийнятій 16 липня 1990 р., наголошується, що єдиним джерелом державної влади є народ України, який складається з громадян Республіки всіх національностей; встановлюється рівність перед законом усіх громадян незалежно від їхнього походження, національної приналежності, мови тощо; держава гарантує всім національностям, які проживають на території Республіки, право вільного національно-культурного розвитку; забезпечується національно-культурне відродження українського народу, його історичної свідомості та традицій тощо [5, с. 429].

Проголошуючи незалежність України 24 серпня 1991 р., Президія Верховної Ради у «Зверненні до громадян України всіх національностей» наголосила, що починається нова доба в розвитку міжнародних відносин в Україні, тому влада бере на себе всю відповідальність за те, що проголошення незалежності України ні в якому разі не спричинить порушення прав людей будь-якої національності [4]. Це було важливим тому, що в той час деякі деструктивні сили, особливо прихильники збереження СРСР, намагалися залякувати неукраїнців, відносно яких нібито нова влада проводитиме політику ксенофобії та насильства.

Наступний етап започаткувала Декларація прав національностей України, що була прийнята 1 листопада 1991 р. У ній проголошено рівноправність усіх етнічних складових українського поліетнічного суспільства, зокрема рівність політичних, економічних, соціальних та культурних прав; заборона дискримінації за національного ознакою; зобов'язання держави щодо створення належних умов розвитку всіх національностей, їх культур, вільне користування рідною мовою в усіх сферах суспільного життя; право на громадські об'єднання та ін. [3, с. 799].

Юридичною основою етнопонаціональної політики України став прийнятий Верховною Радою України Закон про національні меншини. Цим документом гарантується право меншин на національно-культурну автономію, створення умов для відродження і розвитку своєї культури, свобода творчості, доступ до надбань світової культури та ін.

Принципове значення для формування державної етнопонаціональної політики має Конституція України. Згідно зі ст. 5 Основного Закону, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Разом з тим конкретизовано окремі його структурні етнокомпоненти: українська нація, національні меншини; також уперше на законодавчому

рівні визначено як окрему етнічну категорію і суб'єкт права – корінні народи (ст. 11).

Виходячи з такого розуміння етнопроблем, в Україні політико-правова база регулювання етнопонаціональних процесів продовжує удосконалюватися. Вона спрямована на забезпечення оптимального балансу інтересів титульної нації та етноспільнот, представників окремих національностей. Сучасний стан національної сфери України вимагає нових підходів, законодавчих актів і політичних рішень.

Необхідність формування державної етнопонаціональної політики України зумовлена багатонаціональним складом її населення, етнопонаціональну структуру якого становлять українська нація, корінні народи та національні меншини – представники понад ста національностей; процесами етнічного відродження як української нації, так і корінних народів та національних меншин. Характерною рисою цього процесу є, з одного боку, утвердження української нації, корінних народів та національних меншин як сталих структурних компонентів українського суспільства, а з іншого, – їх інтеграція і формування багатонаціонального українського народу; інтенсифікацією зв'язків з історичною батьківщиною представників української діаспори, залучення їх до державотворчих процесів в Україні; поверненням до України раніше депортованих народів та їх інтеграцією в українське суспільство.

Головною метою державної етнопонаціональної політики України є забезпечення рівноправних відносин та тісної взаємодії представників різних етносів, які мешкають в Україні, підтримка атмосфери толерантності, довіри й поваги у взаєминах між ними; оптимальне врахування інтересів усіх етнопонаціональних спільнот, створення сприятливих умов для розвитку української нації, корінних народів та національних меншин.

Змістом етнопонаціональної політики постає проблема міжнародної злагоди в умовах етнічної розмаїтості; посилення міграційних процесів. Тисячі людей із країн Сходу й Півдня перетинають Україну, значна частина їх залишається в Україні, іноді незаконно; мільйони наших громадян змушені залишати батьківщину у пошуку кращої долі.

Досвід більшості поліетнічних держав доводить, що успіх у виконанні стратегічних державних завдань може гарантувати лише демократичність суспільного ладу на основі дотримання фундаментальних прав і свобод людини й націй, соціально-економічного зростання, повсюдного поширення високої етнополітичної та етнотолерантної культури суспільства. У цьому має відігравати свою роль етнопонаціональна політика як складова політики взагалі.

Існуючи в двох вимірах, етнопонаціональна політика, по-перше, як і політика взагалі, є процесом розподілу влади, в якому беруть участь етнічні спільноти, захищаючи свої інтереси; по-друге, це система запланованих кроків та заходів, що їх здійснюють державні управлінські органи з метою втілити в життя гармонійну модель етнополітич-

ного буття. Прикладом останнього є оперативне вирішення питань, що виникають. Внаслідок цього, 13 квітня 2021 року Указом Президента України № 160 затверджена Стратегія діяльності Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим. Ця Стратегія визначає пріоритетні напрями діяльності Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим у зв'язку тимчасовою окупацією Російською Федерацією невід'ємних частин території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя [10].

Діяльність за напрямом забезпечення захисту та підтримки громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а також внутрішньо переміщених осіб з цієї території, сприяння додержанню їх прав і основоположних свобод передбачає участь Представництва в межах компетенції у здійсненні заходів щодо: розвитку ефективної взаємодії з Меджлісом кримськотатарського народу, громадськими об'єднаннями та ініціативними групами, що представляють інтереси громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, внутрішньо переміщених осіб з цих територій.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин розглянув на своєму засіданні 16 червня 2021 року (Протокол № 34) проект Закону України «Про корінні народи України» (реєстр. № 5506), поданий Президентом України та визначений ним як невідкладний для позачергового розгляду Верховною Радою України [7].

Метою Законопроекту є визначення правового статусу корінних народів України та встановлення правових гарантій на повне володіння всіма правами людини і основоположними свободами осіб, що належать до корінних народів України, що встановлені нормами міжнародного права, а також передбачені в Конституції та законах України.

Для досягнення зазначеної мети у проекті акта надається визначення поняття «корінний народ України» та пропонується встановити, що корінними народами України є кримські татари, караїми, кримчаки.

Відповідно до Законопроекту корінним народам України визначені гарантії щодо правового захисту від будь-яких дій, направлених на: позбавлення ознак етнічної приналежності та цілісності як самобутніх народів, позбавлення культурних цінностей; виселення або примусове переміщення із місць компактного проживання в будь-якій формі; примусову асиміляцію або примусову інтеграцію в будь-якій формі; заохочення або розпалювання расової, етнічної чи релігійної ненависті, направленої проти них.

Серед основоположних прав корінних народів України проектом акта гарантуються культурні,

освітні, мовні та інформаційні права корінних народів України, права корінних народів України на сталий розвиток.

Проектом акта також передбачається визначення правового статусу представницьких органів корінних народів України, їх ресурсного забезпечення, а також питання міжнародного представництва корінних народів України.

Прийняття Законопроекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, дасть можливість корінним народам України у повній мірі володіти всіма правами людини і основоположними свободами, визначеними нормами міжнародного права, а також передбаченими у Конституції та законах України. Крім того, реалізація положень проекту акта сприятиме забезпеченню права корінних народів України на самовизначення, самостійне визначення свого політичного статусу, вільне здійснення свого економічного, соціального і культурного розвитку способами, що не суперечать Конституції та законам України.

Українська держава, виходячи із основних положень цих документів, визнаючи органічну єдність прав людини й прав національностей, гарантує всім громадянам України незалежно від їх національного походження рівні права і свободи у всіх сферах суспільного життя, підтримку самовизначення етноспільнот і їх розвитку у формах, які не створюють загрози територіальній цілісності країни. Це спрямовує державне управління етнопонаціональними процесами на створення сприятливих умов для розвитку етнічних спільнот, розв'язання суперечностей, що виникають в ході етнодержавобудівництва, відповідно до законів та тенденцій, функціонуючих у системі етнопонаціональних відносин.

Сучасний стан національної сфери України вимагає нових підходів, законодавчих актів і політичних рішень. Цим завданням відповідає «Концепція державної етнопонаціональної політики», проект якої розроблений Кабінетом Міністрів у 2000 р. [8] і поданий до Верховної Ради України, у якому передбачено: дотримання етнопонаціональних процесів у житті українського поліетнічного суспільства; забезпечення умов для розвитку української нації, особливо таких її чинників, як мова, культура, традиції; створення сприятливих умов для опанування державною мовою населенням країни; підвищення суспільного престижу української мови та подолання негативних соціально-психологічних стереотипів і деформацій мовної сфери в минулому; забезпечення умов розвитку корінних народів і національних меншин на основі державної гарантії їх широкого спектра прав; інтеграція в українське суспільство осіб, депортованих за національною ознакою; співробітництво нашої країни з українською діаспорою; урахування міжнародних стандартів демократичної етнополітики [6, с. 2].

Етнопонаціональна політика української держави ставить за мету перетворити багатонаціональний склад свого суспільства з можливого джерела міжетнічних суперечок і конфліктів на підвалину

зміцнення стабільності поліетнічного суспільства [6, с. 372-376].

Здійснення єдиної державної політики у сфері міжетнічних відносин покладається на центральні органи влади та відповідні структури місцевих адміністрацій та місцеве врядування.

Найбільш актуальними проблемами етнонаціонального розвитку в Україні нині є:

- підтримання та поглиблення ефективної взаємодії між різними компонентами етнонаціональної структури українського поліетнічного суспільства;

- формування дійової системи толерантних стосунків у міжетнічній взаємодії;

- запобігання політизації етноспільнот та їх національно-культурних товариств (спроби створити політичні партії на етнічній основі або етнічні рухи, що інтенсифікуються внаслідок певних політичних процесів (вибори та ін.);

- формування політико-правового поля, адаптованого до європейського законодавства про національні меншини. Особливо важливо чітко визначити критерії та механізми реалізації прав останніх на етномовний розвиток (зміцнення позицій державної мови, відродження і створення умов для функціонування мов національних меншин), окреслення в законодавстві взаємних зобов'язань учасників етнонаціональних процесів;

- безумовність прагнення до побудови суспільства в Україні, яке має функціонувати на засадах полікультурності й толерантності [9].

Таким чином, змістом етнонаціональної політики української держави є міжнаціональна згода в умовах етнічного розмаїття, яка передбачає створення рівних можливостей для всіх її громадян в економічній, соціальній і культурній сферах суспільства незалежно від ознак раси, етнічного і соціального походження, релігійних переконань, мовної специфіки, місця проживання.

Становлення демократичної етнонаціональної політики України не обійшлося без певних прорахунків. До них можна віднести зволікання з прийняттям державної концепції етнонаціональної політики (і це при тому, що науковці давно вже розробили кілька її варіантів); гальмування розвитку етнополітичного законодавства та деякі інші.

Етнонаціональна політика України є загалом демократичною. І хоч при її провадженні були деякі прорахунки, в цілому вона досягла вагомих успіхів, забезпечивши зокрема етнополітичну стабільність суспільства.

Однак все це не виключає, а, навпаки, вимагає подальшого розвитку етнополітології, етнополітичної конфліктології та вдосконалення етнонаціональної політики. Обравши шлях боротьби за створення власної держави, українці пішли шляхом, проторованим недержавними націями. Виборовши незалежність, фактично вже сформованою нацією за етнічними ознаками, на відміну від становлення нації політичної (французької чи канадської), українська нація має модернізуватися у націю політичну. Завдання нелегке, але можливе і необхідне.

Список використаних джерел

1. Курас І. Ф. Етнополітика: Історія і сучасність / І. Ф. Курас. – К.: УСПП, 1999. – 352 с.; Римаренко Ю. І. Національний розвій України: проблеми і перспективи / Ю. І. Римаренко. – К.: Юрінком, 1995. – 272 с.; Скуратівський В. А., Палій О. М. Основи соціальної політики: навч. посібник / В. А. Скуратівський, О. М. Палій. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.

2. Антонюк О. Діаспори в Росії та Україні. Формування правової бази співробітництва / О. Антонюк // Віче. – 2000. – № 8; Євтух В. Якою повинна бути етнополітика української держави? / В. Євтух // Віче. – 1992. – № 8; Котигоренко В. Етнополітика в Україні: загальне та регіональне як об'єкт і предмет наукового пізнання / В. Котигоренко // Гілея (науковий вісник): Збірник наукових праць. – К., 2010. – Вип. 40 (№ 10). – С. 429-441; Майборода О. Етнонаціональна політика і перспективи етносоціального розвитку в Україні / О. Майборода // Сучасність – 1995. – № 12; Рафальський О. О. Поняття «національна меншина» в етнополітичному дослідженні / О. О. Рафальський // Наукові записки ІІІЕНД. – 1999. – Вип. 8. – С. 176-183; Римаренко Ю. І. Етнос. Нація. Держава: Україна в контексті світового етнодержавницького досвіду / Ю. І. Римаренко. – К., 2000. – 516 с.

3. Декларація прав національностей України: Декларація Верховної Ради України від 1 листопада 1991 р. №1771-ХІІ // ВВР України. – 1991. – № 53. – Ст. 799.

4. Обращение к гражданам Украины всех национальностей // Правда Украины. – 1991. – 31 августа.

5. Про державний суверенітет України: Декларація Верховної Ради України від 16 липня 1990 р. № 55-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (далі – ВВР України). – 1990. – № 31. – Ст. 429.

6. Проект Закону України «Про концепцію державної етнонаціональної політики України» // Міжнаціональні відносини та національні меншини України: Стан, перспективи. – К.: Голов. спец. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2004. – 384 с.

7. Проект Закону України «Про корінні народи України». – ВРУ. № 5506 від 18.05.2021 р. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71931

8. Проект Закону України «Про Концепцію державної етнонаціональної політики України». – ВРУ. № 6016 від 08.08.2000 р. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=8868

9. Стратегія етнонаціональної політики України // Урядовий кур'єр. – 2000. – 3 серпня.

10. Указ Президента України № 160/2021 від 13 квітня 2021 р. «Про пріоритетні напрями діяльності Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим». Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/1602021-38653>

Colloquium-journal №10(133), 2022

Część 1

(Warszawa, Polska)

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Czasopismo jest zarejestrowany i wydany w Polsce. Czasopismo publikuje artykuły ze wszystkich dziedzin naukowych. Magazyn jest wydawany w języku angielskim, polskim i rosyjskim.

Częstotliwość: co tydzień

Wszystkie artykuły są recenzowane.

Bezpłatny dostęp do elektronicznej wersji magazynu.

Przesyłając artykuł do redakcji, autor potwierdza jego wyjątkowość i jest w pełni odpowiedzialny za wszelkie konsekwencje naruszenia praw autorskich.

Opinia redakcyjna może nie pokrywać się z opinią autorów materiałów.

Przed ponownym wydrukowaniem wymagany jest link do czasopisma.

Materiały są publikowane w oryginalnym wydaniu.

Czasopismo jest publikowane i indeksowane na portalu eLIBRARY.RU,

Umowa z RSCI nr 118-03 / 2017 z dnia 14.03.2017.

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak, Ewa Kowalczyk**

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

Format 60 × 90/8. Nakład 500 egzemplarzy.

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>